

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Ταχ. Δ/ση: Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας: 101 10 - Αθήνα
TELEFAX: 210 5203872
Πληροφορίες: Π.Παναγιωτακοπούλου
Τηλέφωνο: 2131516475
e-mail: ypertns@ypakp.gr

Αθήνα, 13 Δεκεμβρίου 2019
Αριθ. Πρωτ.:567

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
Αθήνα

ΘΕΜΑ: Σχετικά με προβλήματα εργαζόμενου μέλους Σωματείου Ιδιωτικών Υπαλλήλων Ν. Κεφαλληνίας & Ιθάκης στην εταιρεία ESA Security Solutions.

ΣΧΕΤ.: Η αρ. πρωτ. 1877/12.11.2019 ΕΡΩΤΗΣΗ.

Σε απάντηση του ανωτέρω σχετικού που κατατέθηκε στη Βουλή από τους Βουλευτές, κ. κ.Ν.Καραθανασόπουλο και Ν.Παπαναστάση, σας πληροφορούμε τα εξής :

Α. Σύμφωνα με το αρμόδιο Τμήμα Επιθ/σης Κεφαλληνίας-Ιθάκης του ΣΕΠΕ, την 01/01/2019 ο εργαζόμενος Γκισγκίνης Νικόλαος προσελήφθη στην εταιρία «ESA Secutity Solutions S.A.» με σύμβαση Εργασίας ορισμένου χρόνου/πλήρους απασχόλησης , με λήξη της σύμβασης την 31/10/2019 και συμφωνηθέντα μισθό 650€ μικτά. Την συγκεκριμένη ημερομηνία λύθηκε η ανωτέρω σύμβαση, σύμφωνα με το έντυπο Ε7 (αρ.πρωτ.1056167/05.11.2019).

Επίσης, ο ανωτέρω εργαζόμενος εκλέχτηκε Γ.Γ. του Σωματείου Ιδιωτικών Υπαλλήλων Κεφ/νίας και Ιθάκης, σύμφωνα με το Πρακτικό Διοικητικού Συμβουλίου συγκρότησης σε Σώμα.

Την 04/11/2019, ο κ. Γκισγκίνης Νικόλαος προσήλθε στο αρμόδιο Τμήμα Εργασιακών Σχέσεων Κεφαλληνίας-Ιθάκης του ΣΕΠΕ και αιτήθηκε την διενέργεια Εργατικής Διαφοράς με αντικείμενο συζήτησης την μονομερή Βλαπτική μεταβολή-Καταγγελία Σύμβασης Συνδικαλιστή και την οφειλή δεδουλευμένων αποδοχών μηνός Οκτωβρίου 2019,αναλογία αδείας και επιδόματος αδείας.

Την 02/12/2019, ημέρα συζήτησης της εν λόγω εργατικής διαφοράς, λόγω των αντίθετων απόψεων που διατυπώθηκαν από τα δύο μέρη, δεν κατέστη δυνατό η τοπική υπηρεσία του ΣΕΠΕ,να διαμορφώσει θέση. Ως εκ τούτου ο φάκελος θα διαβιβασθεί στην αρμόδια Εισαγγελία για τυχόν ποινικές κυρώσεις.

Β. Όσον αφορά το νομοθετικό πλαίσιο σας γνωρίζουμε τα εξής:

Στη χώρα μας, η συνδικαλιστική ελευθερία και δράση κατοχυρώνεται στο Σύνταγμα, προστατεύεται από Διεθνείς Συμβάσεις Εργασίας (οι οποίες Δ.Σ.Ε. υπερισχύουν κάθε αντίθετης διάταξης νόμου, σύμφωνα με το άρθρο 28§1 του Συντάγματος) και ρυθμίζεται νομοθετικά με το ν. 1264/1982 όπως ισχύει.

Πιο συγκεκριμένα:

Στο Σύνταγμα, στην παρ. 1 του άρθρου 23, καθορίζεται ότι το Κράτος λαμβάνει τα προσηκόντα μέτρα για τη διασφάλιση της συνδικαλιστικής ελευθερίας και την ανεμπόδιστη άσκηση των συναφών μ' αυτή δικαιωμάτων εναντίον κάθε προσβολής τους, μέσα στα όρια του νόμου. Επίσης, στην παρ. 2 ορίζεται η απεργία ως δικαίωμα, το οποίο ασκείται από τις νόμιμα συστημένες συνδικαλιστικές οργανώσεις, προς διαφύλαξη και προαγωγή των οικονομικών και εργασιακών εν γένει συμφερόντων των εργαζομένων.

Στη Δ.Σ.Ε. 87/1948, η οποία κυρώθηκε στη χώρα μας με το Ν.Δ. 4204/1961 (Φ.Ε.Κ. 174/Α'), ορίζεται ότι οι εργαζόμενοι δικαιούνται, χωρίς καμιά διάκριση και χωρίς καμιά προηγούμενη άδεια, να συνιστούν οργανώσεις της επιλογής τους, να γίνονται μέλη αυτών, να εκπονοούν τα καταστατικά και τους διοικητικούς κανονισμούς τους, να εκλέγουν ελεύθερα τους αντιπροσώπους τους, να οργανώνουν τα της διαχείρισης και της δραστηριότητάς τους και να καταστρώνουν το πρόγραμμα των ενεργειών τους.

Στη Δ.Σ.Ε. 98/1949, η οποία κυρώθηκε στη χώρα μας με το Ν.Δ. 4205/61, ορίζεται ότι οι εργαζόμενοι πρέπει να απολαμβάνουν κατάλληλης προστασίας κατά κάθε πράξης διάκρισης, που μπορεί να θίξει τη συνδικαλιστική τους ελευθερία ως προς την απασχόλησή τους. Οι εργοδότες δεν δικαιούνται να απολύουν τους εργαζόμενους ή να τους βλάπτουν με οποιοδήποτε τρόπο ή μέσο, λόγω εγγραφής τους ή συμμετοχής τους σε συνδικαλιστική δραστηριότητα. Επίσης, δεν πρέπει να επεμβαίνουν με κανένα τρόπο ή μέσο στη σύσταση, στη λειτουργία ή στη διοίκηση των οργανώσεων των εργαζομένων.

Στη Δ.Σ.Ε. 135/1971, η οποία κυρώθηκε στη χώρα μας με το Ν. 1767/1988 (Α' 63), στο άρθρο 1 του Κεφαλαίου Β', ορίζεται ότι οι αντιπρόσωποι των εργαζομένων στην επιχείρηση πρέπει να προστατεύονται αποτελεσματικά έναντι κάθε μέτρου, που θα μπορούσε να τους θίξει, συμπεριλαμβανόμενης και της απόλυσης, που θα βασιζόταν στην ιδιότητα ή στις δραστηριότητές τους ως αντιπροσώπων των εργαζομένων, στη συνδικαλιστική τους υπαγωγή ή στη συμμετοχή τους σε συνδικαλιστικές δραστηριότητες εφόσον ενεργούν σύμφωνα με τους νόμους, τις συλλογικές συμβάσεις ή άλλες συμβατικές ρυθμίσεις που ισχύουν.

Παράλληλα, η προσπάθεια της συνδικαλιστικής ελευθερίας προκύπτει από το άρθρο 111 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των δικαιωμάτων του ανθρώπου της 4.11.1950 (κυρώθηκε από τη χώρα μας εκ νέου με το Ν.Δ. 53/1974), αλλά και από το άρθρο 23 IV της Διακήρυξης των Δικαιωμάτων του ανθρώπου των Ηνωμένων Εθνών.

Ειδικότερα, η συνδικαλιστική ελευθερία και δράση προστατεύεται και ρυθμίζεται με το ν. 1264/1982 "Για τον εκδημοκρατισμό του Συνδικαλιστικού Κινήματος και την κατοχύρωση των συνδικαλιστικών ελευθεριών των εργαζομένων"(Α' 79), με τον οποίο κατοχυρώνονται τα συνδικαλιστικά δικαιώματα των εργαζομένων και ρυθμίζονται τα της ίδρυσης, οργάνωσης, λειτουργίας και δράσης των συνδικαλιστικών οργανώσεών τους. Οι διατάξεις του περιλαμβάνουν τόσο γενικά όσο και συγκεκριμένα μέτρα για την προστασία της συνδικαλιστικής δράσης.

Στην παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 1264/1982 ορίζεται ότι τα όργανα του Κράτους έχουν την υποχρέωση να εφαρμόζουν τα απαραίτητα μέτρα για τη διασφάλιση της ανεμπόδιστης άσκησης του δικαιώματος για την ίδρυση και αυτόνομη λειτουργία των συνδικαλιστικών οργανώσεων.

Σύμφωνα με την παρ. 2 του ίδιου άρθρου 14, απαγορεύεται στους εργοδότες, σε πρόσωπα που ενεργούν για λογαριασμό τους και σε οποιοδήποτε τρίτο, να προβαίνουν σε οποιαδήποτε πράξη ή παράλειψη, που κατατείνει στην παρακώλυση της άσκησης των συνδικαλιστικών δικαιωμάτων των εργαζομένων και ιδιαίτερα:

α) Να ασκούν επιρροή στους εργαζόμενους, για την ίδρυση ή μη ίδρυση συνδικαλιστικής οργάνωσης,

β) να ασκούν επιρροή ή να παρεμποδίζουν με οποιοδήποτε τρόπο ή μέσο την προσχώρηση εργαζομένων σε ορισμένη συνδικαλιστική οργάνωση,

γ) να απαιτούν από τους εργαζόμενους δήλωση συμμετοχής, μη συμμετοχής ή αποχώρησης από συνδικαλιστική οργάνωση,

δ) να υποστηρίζουν συγκεκριμένη συνδικαλιστική οργάνωση με οικονομικά ή με άλλα μέσα,

ε) να επεμβαίνουν με οποιοδήποτε τρόπο στη διοίκηση, στη λειτουργία και στη δράση των συνδικαλιστικών οργανώσεων,

στ) να μεταχειρίζονται με ευμένεια ή δυσμένεια τους εργαζόμενους, ανάλογα με τη συμμετοχή τους σε ορισμένη συνδικαλιστική οργάνωση.

Εξάλλου, βάσει της παρ. 4 του άρθρου 14, *απαγορεύεται η καταγγελία της σχέσης εργασίας για νόμιμη συνδικαλιστική δράση γενικά*. Κρίνεται δηλαδή δικαστικά εάν μεταξύ της συνδικαλιστικής δράσης και της καταγγελίας υπάρχει αιτιώδης σύνδεσμος. Ως εκ τούτου, έχει κριθεί άκυρη η καταγγελία συμβάσεως που έγινε από

εκδίκαση, λόγω εγγραφής του μισθωτού ως μέλους σωματείου και συμμετοχής του στην απεργία που κηρύχθηκε από το σωματείο, αλλά και προς εκφοβισμό και αποτροπή των συναδέλφων του από το να συμμετέχουν σε παρόμοιες ενέργειες και δραστηριότητες (ΜΠρ.Α 14037/83). Επιπρόσθετα, η νομολογιακή πρακτική έχει καταδείξει ότι δεν απαιτείται η συνδικαλιστική δράση να αποτελέσει την αποκλειστική ή την κύρια αιτία της απόλυσης, αλλά αρκεί ότι συντέλεσε απλώς στην απόφαση για απόλυση, υπό την έννοια ότι χωρίς την αιτία αυτή ο εργοδότης δεν θα προέβαινε στην καταγγελία (Εφ.Αθ. 58/2011, Εφ. Πατρ. 763/2008, Εφ.Αθ. 4401/2006, Εφ. Θεσσαλ. 1698/2005, ΜΠρ.Θεσσαλ. 30270/2004, Α.Π. 1104/1998). Αλλά και η καταγγελία για μόνη τη συμμετοχή του μισθωτού σε απεργία, που θεωρείται ως ιδιαίτερη μορφή συνδικαλιστικής δραστηριότητας είναι άκυρη, εκτός αν η απεργία κριθεί παράνομη, οπότε η συμμετοχή σε αυτή του μισθωτού παρέχει το δικαίωμα στον εργοδότη να καταγγείλει ο ίδιος τη σύμβαση (Α.Π. 3729/2012).

Επιπλέον, στην παρ. 5 του άρθρου 14 του ν. 1264/1982 ορίζεται ότι, είναι άκυρη η καταγγελία της σχέσεως εργασίας α) των μελών της διοίκησης, σύμφωνα με το άρθρο 92 ΑΚ, της συνδικαλιστικής οργάνωσης, β) των μελών της προσωρινής, σύμφωνα με το άρθρο 79 ΑΚ, διοίκησης συνδικαλιστικής οργάνωσης, που διορίζει το δικαστήριο σύμφωνα με το άρθρο 69 του ΑΚ και γ) των μελών της διοίκησης που εκλέγονται προσωρινά κατά την ίδρυση συνδικαλιστικής οργάνωσης. Η απαγόρευση ισχύει κατά τη διάρκεια της θητείας και ένα χρόνο μετά τη λήξη της, εκτός αν συντρέχει ένας από τους λόγους της παρ. 10 του ίδιου άρθρου 14, όπως ισχύει, και διαπιστωθεί από την Επιτροπή Προστασίας Συνδικαλιστικών Στελεχών του άρθρου 15 του ν. 1264/1982, όπως έχει τροποποιηθεί με το άρθρο 25 του ν. 1545/1985 (Α' 91). Στις παρ. 6, 7 και 8 του άρθρου 14, καθορίζεται η παραπάνω προστασία, ως εξής: α) εάν η οργάνωση έχει έως 200 μέλη προστατεύονται επτά μέλη της διοικήσεως, β) εάν η οργάνωση έχει έως 1000 μέλη προστατεύονται εννέα μέλη και γ) εάν η οργάνωση έχει περισσότερα από 1000 μέλη προστατεύονται ένδεκα. Τη σειρά των μελών που προστατεύονται ορίζει το καταστατικό. Εάν το καταστατικό δεν προβλέπει, προστατεύονται κατά σειρά ο Πρόεδρος, ο Αναπλ. Πρόεδρος ή Αντιπρόεδρος, ο Γενικός Γραμματέας, ο Αναπλ. Γενικός Γραμματέας, ο Ταμίας και οι λοιποί κατά την τάξη της εκλογής.

Ως εκ τούτου, βάσει και της παρ. 10 του άρθρου 14 του ν. 1264/1982, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 18 του ν. 4472/2017 (Α' 74), η καταγγελία της σχέσεως εργασίας των προσώπων, που προστατεύονται σύμφωνα με όσα αναφέρονται στο άρθρο αυτό, επιτρέπεται μόνο:

- α) Όταν κατά τη σύναψη της συμβάσεως εργασίας με τον εργοδότη ο εργαζόμενος τον εξαπάτησε παρουσιάζοντας ψεύτικα πιστοποιητικά ή βιβλιάρια για να προσληφθεί ή να λάβει μεγαλύτερη αμοιβή.
- β) Όταν ο εργαζόμενος αποκάλυψε βιομηχανικά ή εμπορικά μυστικά ή ζήτησε ή δέχτηκε αθέμιτα πλεονεκτήματα, κυρίως προμήθειες από τρίτους.
- γ) Όταν ο εργαζόμενος προκάλεσε σωματικές βλάβες ή εξύβρισε σοβαρά ή απείλησε τον εργοδότη ή τον εκπρόσωπό του.
- δ) Όταν ο εργαζόμενος, επίμονα και αδικαιολόγητα, αρνήθηκε να εκτελέσει την εργασία για την οποία έχει προσληφθεί.
- ε) Όταν ο εργαζόμενος τέλεσε κλοπή ή υπεξαίρεση σε βάρος του εργοδότη ή του εκπροσώπου του.
- στ) Όταν ο εργαζόμενος δεν προσέρχεται αδικαιολόγητα στην εργασία του για διάστημα μεγαλύτερο των τριών (3) ημερών.

Για την ύπαρξη ενός από τους παραπάνω λόγους, πριν από την καταγγελία της σχέσεως εργασίας αποφασίζει, κατά πλειοψηφία, η Επιτροπή Προστασίας Συνδικαλιστικών Στελεχών, όπως ορίζεται στο άρθρο 15 του ν. 1264/1982 και μετά την τροποποίησή του με το άρθρο 25 του ν. 1545/1985. Με την απόφαση της πρωτοβάθμιας επιτροπής παρέχεται έγκριση ή μη στον εργοδότη να καταγγείλει τη σύμβαση εργασίας του συνδικαλιστικού στελέχους. Η απόφαση της εν λόγω επιτροπής υπόκειται σε έφεση, η οποία απευθύνεται σε δευτεροβάθμια επιτροπή παρόμοιας σύνθεσης και η οποία μπορεί να υποβληθεί τόσο από τον εργοδότη όσο και από τον ενδιαφερόμενο συνδικαλιστή. Επιπρόσθετα, κατά των αποφάσεων της επιτροπής ως εκτελεστών διοικητικών πράξεων, παρέχεται η δυνατότητα αίτησης ακυρώσεως ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας (ΑΠ 365/2015, ΑΠ 860/2015, ΣΤΕ 318/2014, ΣΤΕ 1237/2011).

Ωστόσο, η Επιτροπή Προστασίας Συνδικαλιστικών Στελεχών, ως συλλογικό όργανο της διοίκησης, δεν έχει δικαιοδοσία να αποφαινεται για άλλα θέματα εκτός από αυτά που περιοριστικά αναφέρονται στο νόμο (ΕΦ ΘΕΣΣΑΛ 2451/1996, Απόφαση ΕΠΣΣ αρ. 5/2001 ΔΕΝ 2002 σελ.29, ΜΠΡ ΛΑΜ 383/2000, Βλαστό Αστικά Σωματεία, Συνδ. και Εργοδ. Οργαν., Συνεταιρισμοί, σελ.448). Επομένως, στην περίπτωση που το συνδικαλιστικό στέλεχος διαπράττει κάποιο ποινικό αδίκημα (όπως αδικήματα κατά της ιδιοκτησίας, κατά των ηθών κλπ.) ή παραβιάζει θεμελιώδεις υποχρεώσεις της σύμβασης εργασίας ή ακόμη διαπράττει κακόβουλες πράξεις που θέτουν σε κίνδυνο τη λειτουργία της επιχείρησης (ΕΦ ΑΘ 106/1984, ΑΠ 197/1990, ΑΠ 199/1990 Εφ Αθην 388/1995, ΑΠ 706/2006, Λεβέντη, "Συλλογικό Εργατικό Δίκαιο", 2^η εκδ./2007, σελ. 301), θεωρείται ότι ο συνδικαλιστής υπερβαίνει τα όρια του αρθ.

281 ΑΚ (Γνωμοδότηση Γ. Λεβέντη, ΔΕΝ 2012, σελ. 418) και δικαιοδοσία να κρίνουν έχουν τα πολιτικά δικαστήρια, που εκδικάζουν σχετική αγωγή του συνδικαλιστικού στελέχους για αναγνώριση της ακυρότητας της καταγγελίας και καταβολή αποδοχών υπερημερίας (ΑΠ197/90, ΑΠ199/1990, ΕφΑΘ1626/2012).

Τέλος, στο άρθρο 23 του εν λόγω νόμου προβλέπονται ποινικές κυρώσεις. Ειδικότερα, στις παρ. 1 και 2 του άρθρου 23 ορίζεται μεταξύ άλλων ότι οι παραβαίνοντες των παρ. 2 και 5 του άρθρου 14 τιμωρούνται με φυλάκιση ή και με χρηματική ποινή για κάθε παράβαση ή άρνηση και εφόσον δεν προβλέπεται βαρύτερη ποινή από άλλη διάταξη.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Ι. ΒΡΟΥΤΣΗΣ